

Η Διαμεσολάβηση και η κουλτούρα της «ειρήνης» (Νεφέλη Χουρμούζη, Διαπιστευμένη Διαμεσολαβήτρια, Διευθύντρια του ΓΕΛ «Ο ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΠΑΥΛΟΣ», Φιλόλογος.)

[/ Πεμπτουσία](#)

Κατά το άρθρο 179 παράγραφος 2 του νόμου 4512/2018 ως Διαμεσολάβηση νοείται μια διαρθρωμένη διαδικασία ανεξαρτήτως ονομασίας και με βασικά χαρακτηριστικά την εμπιστευτικότητα, την ιδιωτική αυτονομία, την ουδετερότητα και αμεροληψία του διαμεσολαβητή, στην οποία δύο ή περισσότερα μέρη επιχειρούν εκουσίως με καλόπιστη συμπεριφορά και συναλλακτική ευθύτητα να επιλύσουν με συμφωνία μία διαφορά τους με τη βοήθεια διαμεσολαβητή.

Από τον ορισμό συμπεραίνεται ότι πρόκειται για μία διαδικασία που στηρίζεται στην αρχή της εκούσιας προσέλευσης αλλά και στην πρόθεση των μερών συναλλακτικά και καλόπιστα να συμφωνήσουν. Είναι φανερό ότι η Διαμεσολάβηση

έρχεται σε αντίθεση με την αγωγή ενός μέρους εναντίον του άλλου, την πρακτική δηλαδή της δικαστικής επίλυσης των διαφορών. Η δικαστική αγωγή είναι συχνά μονομερής, δεν είναι εκούσια οπωσδήποτε, αλλά καθ' υπόδειξη των δικηγόρων, δεν στοχεύει στη συμφωνία αλλά στη «νίκη»(η φράση κερδίσαμε τη δίκη είναι συχνή στα δικηγορικά γραφεία) και σίγουρα δεν είναι καλόπιστη ούτε πλαισιώνεται από συναλλακτική ευθύτητα. Η αγωγή εξοβελίζει κάθε διάσταση επικοινωνίας. Οδηγεί περισσότερο σε μία κουλτούρα «πολέμου» παρά σε μία κουλτούρα ειρήνης.

Το ερώτημα που τίθεται προς τους διαφωνούντες με το θεσμό της Διαμεσολάβησης είναι αν η κοινωνία χρειάζεται μηχανισμούς και θεσμούς που θα οδηγήσουν σε κοινωνική ηρεμία και σε κουλτούρα πολιτισμένης επίλυσης διαφορών ή θα συνεχιστεί σε πολλές των περιπτώσεων η θυμώδης απόδοση δικαιοσύνης (πόσο άραγε μπορεί να είναι δίκαιο το δίκαιο που οδηγεί σε ταραγμένους, δυσαρεστημένους πολίτες;). Η κουλτούρα της απειλής «θα σου κάνω μήνυση» δεν είναι κουλτούρα σίγουρα αγάπης και αγαστής συνύπαρξης των ανθρώπων. Μία κοινωνία της οποίας τα μέλη επικαλούνται τη μήνυση για να υπερισχύσουν ή για να πετύχουν ή για να κερδίσουν δεν είναι κοινωνία ειρήνης και ευδοκίμησης.

Το άρθρο 1 της

ορίζει ότι όλοι οι άνθρωποι γεννιούνται ελεύθεροι και ίσοι στην αξιοπρέπεια και τα δικαιώματα, είναι προικισμένοι με λογική και συνείδηση και οφείλουν να συμπεριφέρονται μεταξύ τους με πνεύμα αδελφότητας. Η αδελφότητα, η αξιοπρέπεια, η λογική και η συνείδηση υποχωρούν μπροστά στην κουλτούρα του «πολέμου» και της αντιδικίας, ενώ αντίθετα αναδεικνύονται με τη Διαμεσολάβηση καθώς τα μέρη στηριζόμενα στη δική τους λογική και τη συνείδηση και όχι στην καθ' υπόδειξη λογική των δικηγόρων δύνανται να οδηγηθούν σε αμοιβαία αποδεκτή λύση.

Οι επικριτές του θεσμού της Διαμεσολάβησης οφείλουν να αναλογιστούν την παιδευτική αξία της Διαμεσολάβησης, σε μία εποχή μάλιστα που ο κοινωνικός ιστός έχει διαρραγεί, οι άνθρωποι έχουν χάσει μέρος της ευγένειάς τους, έχουν χάσει λόγω της οικονομικής κρίσης μέρος των αξιών της κοινωνικής συνύπαρξης και πολύ συχνά την ψυχική ικανότητα να διαχειριστούν τις προκύπτουσες δυσκολίες. Σε περιόδους κρίσης είναι δύσκολο οι άνθρωποι να διατηρήσουν την ψυχραιμία τους ώστε να διαχειριστούν τις ανακατατάξεις την αποδόμηση του μικροκόσμου τους ή του ευρύτερου περιβάλλοντός τους. Ο κόσμος της Δικαιοσύνης οφείλει να υποστηρίξει ηθικά και να ανατάξει τις εκπίπτουσες ειρηνικές συμπεριφορές των δοκιμαζόμενων πολιτών.

Η Διαμεσολάβηση με τις αρχές της αμεροληψίας, της εχεμύθειας αλλά και τις αξιοπρεπείς τεχνικές, όπως της ενσυναίσθησης, αναδεικνύει τα συναισθήματα και τα συμφέροντα των μερών. Στέκει κοντά στον πολίτη αφουγκραζόμενη τις ανάγκες και βοηθώντας τα μέρη να ισορροπήσουν με την άλλη πλευρά. Γι' αυτό και η Διαμεσολάβηση είναι η πρόκληση της σύγχρονης προσέγγισης του δικαίου με την κουλτούρα της συμφωνίας που φέρει. Είναι παράλληλα πρόκληση για τον κόσμο του Δικαίου να αναχθεί σε διαμορφωτής της κοινωνικής ειρήνης, της νοοτροπίας της συνοχής της κοινωνίας αλλά και να υπερασπιστεί, όπου είναι εφικτό, το αυτεξούσιο στις αποφάσεις των πολιτών.